

Hallituksen esitys eduskunnalle nuorten liikkuvuudesta Kanadan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on hankkia eduskunnan hyväksyntä Suomen tasavallan ja Kanadan väliselle nuorten liikkuvuutta koskevalle sopimukselle ja sen voimaansaattamislaille. Sopimuksen tarkoituksena on helpottaa vastavuoroisesti sopimuskumppanimaiden nuorten kansalaisten mahdollisuuksia tutustua toisen sopimuskumppanimaan kulttuuriin, yhteiskuntaan ja kieliin matkustamalla, työskentelemällä ja hankkimalla elämäkokemusta ulkomailla. Sopimus sisältää työlomia koskevien määräysten lisäksi määräykset toisen asteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden työskentelystä ja toisen asteen jälkeiseen oppilaitokseen rekisteröityneiden opiskelijoiden harjoittelusta. Sopimuksen puitteissa ei ole tarkoituksena muuttaa toiseen maahan ja sopimuksen mukaiset oleskeluluvat voidaan myöntää yhden kerran. Sopimusmenettely voi kuitenkin myöhemmin johtaa työ- ja koulutusperusteisiin muuttoliikkeisiin sopimuskumppanimaiden välillä.

Osapuolten on ilmoitettava toisilleen kirjallisesti, kun ne ovat saattaneet päätökseen sopimuksen voimaantulon edellyttämät sisäiset menettelynsä. Sopimus tulee voimaan tämän jälkeen viimeisen tiedonannon vastaanottamista seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimus tulee voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta.....	3
1.2 Valmistelu.....	3
2 Sopimuksen tavoitteet.....	4
3 Keskeiset ehdotukset.....	4
4 Esityksen vaikutukset	4
5 Lausuntopalaute.....	6
6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön	6
7 Voimaantulo	9
8 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus	10
9 Toimeenpano ja seuranta	10
10 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys	10
LAKIEHDOTUS	13
Laki nuorten liikkuvuudesta Kanadan kanssa tehdystä sopimuksesta	13
SOPIMUSTEKSTI	14

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Suomella ja Kanadalla ei ole ollut virallista sopimusta nuorten kahdenvälisestä vaihdosta. Aikaisemmin oli ylläpidetty kansalaisjärjestöjen vaihto-ohjelmaa (*Recognized organizations*), joka lopetettiin Suomen osalta, koska ohjelma ei ollut molemminpuolinen. Kanada on 2010-luvun puolivälissä ehdottanut, että maiden välillä tehtäisiin nuorten liikkuvuutta koskeva *Youth Mobility Agreement -sopimus*, jäljempänä *YMA-sopimus*, jolla korvattaisiin mainittu vaihto-ohjelma. Kanadalla on YMA-järjestelyjä 36 maan kanssa ja järjestely on perinteistä työlomasopimusta laajempi nuorten liikkuvuutta koskeva sopimus. YMA-järjestely sisältää työlomia koskevat määräykset, mutta siinä on lisäksi määräykset toisen asteen jälkeiseen oppilaitokseen rekisteröityneistä opiskelijoista, jotka aikovat suorittaa vastaanottavassa maassa opinto-ohjelmassaan vaaditun ja koulutusalaansa liittyvän ennalta järjestetyn harjoittelun, sekä äskettäin toisen asteen jälkeisen tutkinnon suorittaneista kansalaisista, jotka aikovat hankkia työkokemusta vastaanottavassa maassa ennalta järjestetyn työsopimuksen mukaisesti urakehityksensä tueksi tai edellisen koulutusalaansa mukaisesti. Hyväksytyssä sopimustekstissä käytetään termiä ”keskiaste”, joka on kuitenkin vanhentunut ja jonka tilalle suomen kieleen on vakiintunut termi ”toinen aste”, jolla tarkoitetaan peruskoulun jälkeistä koulutusastetta.

Työlomasopimus on maailmalla yleinen kahdenvälinen sopimusmalli, jonka tarkoituksena on helpottaa nuorten tutustumista toisen sopimusvaltion kulttuuriin ja yhteiskuntaan lomailemalla ja osan aikaa työtä tekemällä. Yli 60 valtiota on tehnyt kahdenvälisiä työlomasopimuksia. Valtioilla on erilaisia käytäntöjä työlomasopimusten muodon osalta ja joidenkin valtioiden käytäntönä on tehdä asiasta oikeudellisesti sitomaton yhteisymmärryspöytäkirja tai järjestely. Suomen nykyisen käytännön mukaan asiasta tulee sopia sitovalla valtiosopimuksella.

Suomella ei ole YMA-järjestelyn kaltaisia sopimuksia voimassa muiden maiden kanssa. Suomella on voimassa olevat työlomasopimukset Australian, Uuden-Seelannin (SopS 59 ja 60/2023) ja Japanin (SopS 51 ja 52/2023) kanssa.

Suomen ja Australian välillä vuonna 2002 tehtyä työlomajärjestelyä ei ole saatettu kansallisesti voimaan, sillä järjestelyn ei sen voimaantuloajankohtana katsottu vaativan voimaansaattamista. Työlomajärjestelyn muuttamisesta siten, että soveltamisen ikäraja muutettaisiin, neuvotellaan parhaillaan, ja tarkoituksena on muutosten hyväksymisen yhteydessä saattaa järjestely kokonaisuudessaan kansallisesti voimaan sellaisena kuin se on muutettuna.

Myöskään Suomen ja Uuden-Seelannin välillä vuonna 2004 tehtyä työlomajärjestelyä ei alun perin saatettu kansallisesti voimaan, mutta kun järjestelyä sittemmin muutettiin, saatettiin järjestely kokonaisuudessaan voimaan (ks. HE 84/2014 vp).

Suomen ja Japanin välinen työlomasopimus on tehty 2022 ja on tullut voimaan 1.8.2023. Japani on ilmoittanut ottavansa yksipuolisesti käyttöön 200 hakijan vuosittaisen kiintiön.

Lisäksi neuvottelut ovat käynnissä työlomasopimuksen tekemiseksi Etelä-Korean kanssa.

1.2 Valmistelu

Sopimuksen valmistelu

YMA-sopimusta koskeva neuvotteluprosessi alkoi alun perin vuonna 2016, mutta neuvottelut olivat Kanadasta johtuvasta syystä tauolla useamman vuoden ajan, kunnes vuonna 2019 neuvottelut jälleen jatkuivat.

Sopimusneuvottelut saatiin päätökseen tammikuussa 2023 ja sopimus allekirjoitettiin Helsingissä 31.3.2023. Sopimuksen allekirjoittivat Suomen puolesta työ- ja elinkeinoministeriön alivaltiosihteeri Elina Pylkkänen ja Kanadan puolesta suurlähettiläs Jeanette Stovel.

Kansallinen valmistelu

Valtioneuvosto asetti neuvotteluvaltuuskunnan Kanadan kanssa käytäviä sopimusneuvotteluja varten 5.9.2019. Neuvotteluvaltuuskunnassa olivat työ- ja elinkeinoministeriön lisäksi edustettuina ulkoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus. Aluksi neuvottelukunnassa oli mukana myös sisäministeriö, joka sittemmin luopui edustuksesta. Käytännössä neuvotteluihin osallistui myös Suomen Ottawan suurlähetystö. Sopimusluonnosta valmisteltiin myös Maahanmuuttoviraston kanssa.

Tasavallan presidentti myönsi sopimuksen allekirjoitusvaltuudet 3.3.2023.

Sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen työ- ja elinkeinoministeriö asetti 1.6.2023 työryhmän ([TEM073:00/2019](#)) valmistelemaan hallituksen esityksen, jolla on tarkoituksena hankkia eduskunnan hyväksyntä sopimukselle ja sen voimaansaattamislaille. Työryhmän puheenjohtajuus oli työ- ja elinkeinoministeriössä ja sen jäsenet olivat ulkoministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, sisäministeriöstä, Opetushallituksesta ja Maahanmuuttovirastosta.

2 Sopimuksen tavoitteet

YMA-sopimuksen tavoitteena on vastavuoroisesti edistää ja helpottaa sopimusosapuolten nuorten kansalaisten mahdollisuuksia saada parempi käsitys toisen osapuolen kulttuurista, yhteiskunnasta ja kielistä matkustamalla, työskentelemällä ja hankkimalla elämäkokemusta ulkomailla. Tämä tapahtuisi työlomasopimusjärjestelyn, työskentelyn ja harjoittelun keinoin. Sopimusmenettely voi myöhemmin johtaa työ- ja koulutusperusteisiin muuttoliikkeisiin sopimus-kumppanimaiden välillä. Sopimuksen välillinen tavoite on siten edistää työvoiman ja koulutettujen nuorten liikkuvuutta Suomen ja Kanadan välillä ja siten myös edistää työmarkkinoiden toimintaa ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

3 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan ja Kanadan välisen nuorten liikkuvuutta koskevan sopimuksen.

Esitys sisältää myös ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

4 Esityksen vaikutukset

Maahanmuuttoviraston [julkisten tilastojen](#) mukaan kanadalaiset jättivät ensimmäistä oleskelulupaa koskevia hakemuksia yhteensä 280 kpl 2021, 264 kpl 2022 ja 114 kpl tammi-elokuun aikana 2023. Näistä harjoittelijoiden osuus on ollut alle kuusi hakemusta kuukaudessa, joten sitä ei julkisissa tilastoissa eritellä.

Voimassa jo olevien työloimasopimusten perusteella on ensimmäistä oleskelulupaa koskevia hakemuksia jätetty 24 kpl 2022 sekä 24 kpl tammi-elokuun aikana 2023.

Opetushallituksen tilastopalvelu Vipusesta kokoamien tilastojen¹ mukaan Suomeen saapuu vuosittain sopimuksen ikähaarukkaan kuuluvia kanadalaisia reilu sata henkeä opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuuden perusteella. Saapuvien harjoittelijoiden osuus kokonaisuudesta on hyvin vähäinen, vain muutama henkilö vuodessa. Suomalaiseen korkeakouluun hakeutuneita ja paikan vastaanottaneita ikähaarukkaan kuuluvia kanadalaisia on vuosittain muutamia kymmeniä. Suomalaisten vastaava liikkuvuus Kanadaan on aktiivisempaa.

Tilastoista voidaan päätellä, ettei sopimuksen mukaisten kanadalaisten hakijoiden määrä vuosittain nousisi kovin merkittäväksi. On arvioitavissa, että sopimuksen mukaisia lupia hakevat erityisesti suomalaiset nuoret Kanadaan, mutta määriä on vaikea arvioida. Kanadalaisten nuorten hakemuksia Suomeen voidaan arvioida tulevan vireille hieman vähemmän kuin suomalaisien hakemuksia. Arvio perustuu siihen, että Suomesta haetaan Australiaan, Uuteen-Seelantiin ja Japaniin arviolta useita satoja työloimasopimukseen perustuvia lupia vuosittain. Edellä olevien tilastojen perusteella työlomahakemusten kokonaismäärät viime vuosina Australiasta, Uudesta-Seelannista ja Japanista Suomeen sen sijaan ovat olleet huomattavasti pienempiä. Lisäksi korkea-asteen opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuusmäärät Kanadasta Suomeen ovat vaatimattomia.

Esityksessä ei ole varsinaisesti kyse maahanmuutosta, vaan maahan tutustumisesta. Esitys kuitenkin luo pohjaa myöhemmille mahdollisille maahanmuuttopäätöksille, etenkin kun se sisältää perinteisen työlomajärjestelyn lisäksi harjoitteluun ja työntekoon liittyvät luokat. Siksi esitys vaikuttaa pidemmällä aikavälillä myönteisesti työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton lisääntymiseen. Sopimuksen soveltamisen myötä syntyneiden myönteisten mielikuvien konkreettiset vaikutukset ovat kuitenkin vaikeasti arvioitavissa.

Esityksellä ei ole vaikutuksia valtion talousarvioon. Sopimuksen perusteella maahan saapuneen kanadalaisen työlomalaisen nuoren mahdollinen turvautuminen julkiseen terveydenhuoltojärjestelmään ei kuormittaisi julkisia varoja, koska sopimuksen kautta maahan tulevalta henkilöltä edellytettäisiin sairaalahoidon ja kotiuttamisen kattava sairausvakuutus. Lisäksi edellytettäisiin, että hakijalla on todistetusti riittävät ja kohtuulliset taloudelliset resurssit, jotka kattavat hänen oleskelunsa alussa maassa aiheutuvat kustannukset. Sopimuksen mukaan työlomalainen nuori voisi tilapäisesti työskennellen hankkia itselleen taloudellisia resursseja, kun puolestaan muilla sopimuksen perusteilla tulevalta edellytettäisiin näyttöä siitä, että hän on solminut työsopimuksen tai on saanut ennalta järjestetyn harjoittelupaikan. Sopimuksen perusteella työhön tai harjoitteluun tulevaan kanadalaiseen nuoreen sovellettaisiin samoja säännöksiä kuin sovelletaan niihin kolmannen maan kansalaisiin ja erityisesti niihin kanadalaisiin nuoriin, jotka jo tällä hetkellä tulevat näillä perusteilla maahan.

Esityksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia Maahanmuuttoviraston resursseihin siksi, että Suomeen haettavien oleskelulupamäärien määrät arvioidaan vähäisiksi ja koska sopimukseen perustuvat päätöksentekoprosessit ovat jo olemassa. Työloimasopimuksen perusteella oleskelulupa myönnetään kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain

¹ <https://vipunen.fi/fi-fi/yhteiset/Sivut/Hakeneet-ja-hyv%C3%A4ksytyt.aspx> ja <https://vipunen.fi/fi-fi/kkyhteiset/Sivut/Kansainv%C3%A4lisuus.aspx>.

(719/2018), jäljempänä *tutkija-opiskelijalaki*, 9 a §:n perusteella, ja työntekoa koskevat oleskeluluvat ulkomaalaislain 5 luvussa säädetyllä perusteella sekä harjoittelua koskevat oleskeluluvat tutkija-opiskelijalain 8 ja 8 a §:n perusteella. Koska lupaperusteet sisältyvät jo maahanmuuttohallinnon tietojärjestelmään (UMA-järjestelmään), tietojärjestelmään ei tarvitse tehdä muutoksia.

Esityksen mukaiset oleskelulupahakemukset ja niihin liittyvät tiedustelut vaikuttavat Suomen Kanadan suurlähetystön kansalaispalveluiden työmäärään. Suurlähetystö pitää tärkeänä seurata sopimukseen perustuvien hakemusten määrää ja niiden ajallista jakautumista riittävien resursien varmistamiseksi. Edustuston mukaan Kanadassa oleskelulupia Suomeen hakevat opiskelijat ja vilkkaimmat ajankohdat osuvat kesään ja vuodenvaihteen tienoille.

5 Lausuntopalaute

Luonnoksesta hallituksen esitykseksi pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: valtiovarainministeriö, ulkoministeriö, sisäministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Opetushallitus, Maahanmuuttovirasto, Suomen Kanadan suurlähetystö, Uudenmaan, Pirkanmaan, Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ja Hämeen työ- ja elinkeinotoimistot, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Akava, Suomen Yrittäjät, Keskuskauppakamari, Suomi-Kanada Seura ja Suomi-Kanada -kauppayhdistys. Lausunnot pyydettiin toimittamaan Lausuntopalvelu.fi:ssä. Lausunnoille varattiin 4 viikon aika ajalla 29.9.–26.10.2023.

Lausuntoja annettiin 11 kappaletta. Kaikki lausujat kannattivat esitystä. Sisäministeriö, ulkoministeriö, valtiovarainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö eivät muuten lausuneet esityksestä. Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Akava, Suomen Yrittäjät, Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimisto, Maahanmuuttovirasto, opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus lausuiivat tarkemmin. Opetus- ja kulttuuriministeriö esitti muutosta esityksen 1.1 Tausta –kohtaan. Muutoksen tekeminen ei ole tarpeen, koska esityksen kyseinen kohta on sellaisenaan tarpeeksi informatiivinen. Kohdassa todetaan, että sopimuksessa käytetyllä vanhentuneella käsitteellä ”keskiaste” tarkoitetaan nykyään käsitettä ”toinen aste”.

6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön

Sopimuksen *johdantokappaleen* mukaan osapuolet haluavat edistää läheisiä keskinäisiä suhteita, pyrkivät edistämään ja helpottamaan nuorten mahdollisuuksia saada parempi käsitys toisen osapuolen kulttuurista, yhteiskunnasta ja kielistä matkustamalla, työskentelemällä ja hankkimalla elämäkokemusta ulkomailla sekä pyrkivät takaamaan vastavuoroisuuden varmistamalla, että kansalaiset saavat tasavertaisesti etuja tästä sopimuksesta sekä tarjotuista erityyppisistä ja laatuista mahdollisuuksista. Johdantokappale on sopimuksissa tavanomaisen sisältöinen eikä se liity lainsäädännön alaan.

Sopimuksen *1 artiklassa* määrätään sopimuksen tarkoituksesta. Sopimuksen tarkoituksena on määritellä Suomen ja Kanadan kansalaiset, jotka voivat saada tämän sopimuksen mukaisia etuja, yksinkertaistaa ja helpottaa hallinnollisia menettelyjä, varmistaa vastavuoroiset ehdot, jotta osapuolten kansalaiset saavat tasavertaisesti etuja sopimuksesta ja varmistaa jatkuva yhteistyö ja tietojen jakaminen osapuolten välillä. Lisäksi siinä määrätään, että osapuolet eivät jaa henkilötietoja tämän sopimuksen nojalla. Sopimuksen 1 artikla ei liity lainsäädännön alaan.

Sopimuksen *2 artiklassa* määrätään kansalaisryhmistä, joihin sopimusta voidaan soveltaa. Sen mukaan sopimusta voidaan soveltaa Suomen tasavallan ja Kanadan kansalaiseen, jos hän kuuluu johonkin seuraavista luokista:

a) Kansalaiset, jotka aikovat matkustaa vastaanottavassa maassa ja hankkia tilapäisen työn taloudellisten resurssiensa täydentämistä varten. Tämä luokka vastaa perinteistä työloimasopimusjärjestelyä.

b) Kansalaiset, mukaan lukien äskettäin toisen asteen jälkeisen tutkinnon suorittaneet kansalaiset, jotka aikovat hankkia työkokemusta vastaanottavassa maassa ennalta järjestetyn työsopimuksen mukaisesti urakehityksensä tueksi tai edellisen koulutusalaansa mukaisesti. Tämän luokan tarkoittamasta maahantulosta ja oleskelusta säädetään ulkomaalaislaissa (301/2004), erityisesti sen 5 luvussa, ja tutkija-opiskelijalaissa.

c) Toisen asteen jälkeiseen oppilaitokseen rekisteröityneet opiskelijat, jotka aikovat suorittaa vastaanottavassa maassa opinto-ohjelmassaan vaaditun ja koulutusalaansa liittyvän ennalta järjestetyn harjoittelun. Tämän luokan tarkoittamasta maahantulosta ja oleskelusta säädetään ulkomaalaislaissa ja tutkija-opiskelijalaissa.

Sopimuksen 3 artiklassa määrätään vaatimuksista, jotka osapuolten kansalaisten tulee täyttää, jotta sopimuksen mukaisia etuja voi saada. Vaatimukset ovat artiklan 1 kohdan mukaan:

- (a) hän toimittaa täydellisen henkilökohtaisen hakemuksen vastaanottavalle maalle;
- (b) hänellä on Suomen tai Kanadan passi, jonka voimassaolopäivä ylittää odotetun oleskeluajan vastaanottavassa maassa;
- (c) hän on 18-35-vuotias sinä päivänä, jolloin vastaanottava osapuoli vastaanottaa hakemuksen;
- (d) hän maksaa mahdolliset maksut;
- (e) hänellä on maastapoistumislippu ennen saapumistaan vastaanottavaan maahan tai riittävät taloudelliset resurssit tällaisen lipun ostamista varten;
- (f) hänellä on todistetusti riittävät ja kohtuulliset taloudelliset resurssit, jotka kattavat hänen oleskelunsa alussa vastaanottavassa maassa aiheutuvat kustannukset;
- (g) hän hankkii koko hyväksytyn oleskelun keston ajaksi myös sairaalahoidon ja kotiuttamisen kattavan sairausvakuutuksen ennen saapumistaan vastaanottavaan maahan;
- (h) hän toimittaa osallistumisloukasta ja tapauksesta riippuen
 - (i) ilmoituksen, jonka mukaan hänen aikomuksenaan on matkustaa vastaanottavaan maahan ja työskennellä tilapäisesti taloudellisten resurssiensa täydentämistä varten;
 - (ii) asiakirjat, jotka osoittavat, että hän on saanut vastaanottavassa maassa ennalta järjestetyn työsopimuksen urakehityksensä tueksi tai edellisen koulutusalaansa mukaisesti;
 - (iii) asiakirjat, jotka osoittavat, että hän on rekisteröitynyt toisen asteen jälkeiseen oppilaitokseen ja että hän on saanut vastaanottavasta maasta opinto-ohjelmassaan vaaditun ja koulutusalaansa liittyvän ennalta järjestetyn harjoittelupaikan; ja

- (i) hän täyttää muut kuin a–h alakohdassa määrättyt Suomen ja Kanadan maahanmuuttolainsäädännön ja -määräysten vaatimukset, mukaan lukien käsiteltäväksi ottamisen edellytykset.

Lisäksi artiklan 2 kohdassa määrätään, että vaatimukset täyttävien kansalaisten mukana olevat huollettavat eivät ole oikeutettuja saamaan sopimuksen mukaisia etuja 1 kohdan nojalla. Huollettavien on hankittava oma laillinen oikeutensa saapua maahan ja oleskella Suomen tasavallassa ja Kanadassa.

Sopimuksen 4 artiklassa määrätään oleskelun kestosta. Artiklan mukaan vaatimukset täyttävä kansalainen voi saada sopimuksen mukaisia etuja enintään yhden hyväksytyn osallistumisen verran jokaista 2 artiklassa määritellyä luokkaa kohti ja kunkin oleskelun hyväksytty kesto osallistumista kohti saa olla enintään 12 kuukautta. Lisäksi määrätään, että jokaista osallistumista varten on toimitettava erillinen hakemus.

Sopimuksen 2–4 artiklan sisältö kuuluu lainsäädännön alaan, koska perustuslain 9 §:n 4 momentin mukaan ulkomaalaisen oikeudesta tulla Suomeen ja oleskella maassa säädetään lailla. Maahantulon yleisistä edellytyksistä ja oleskeluluvan hakemisesta sopimuksen näkökulmasta säädetään ulkomaalaislaissa ja tutkija-opiskelijalaissa. Vaatimukset ovat osapuolten toisistaan poikkeava maahanmuuttolainsäädäntö huomioiden soveltuvin osin vastavuoroisia.

Maahanmuuttovirasto myöntää työloimasopimusten nojalla oleskeluluvan tutkija-opiskelijalain 9 a §:n perusteella. Lupa myönnetään tilapäisenä enintään 12 kuukaudeksi. Maahanmuuttovirasto myöntää tilapäisen oleskeluluvan työntekoon ulkomaalaislain 5 luvussa säädetyllä perusteella ja harjoitteluun tutkija-opiskelijalain perusteella, joiden perusteella oleskelulupa voitaisiin myöntää pidemmälle ajalle, mutta YMA-sopimusta sovellettaessa se myönnetään tilapäisenä enintään 12 kuukaudeksi. Maahanmuuttovirasto myöntää sopimukseen perustuvan työntekoon ja harjoitteluun perustuvan oleskeluluvan soveltamalla ulkomaalaislain 5 luvun sääntelyä ja tutkija-opiskelijalain 8 tai 8 a §:ää, jolloin nämä luvat myönnetään yhdenvertaisesti muihin kolmannen maan kansalaisiin vastaavaa lupaa hakeviin hakijoihin verrattuna. Sopimuksen perusteella oleskelulupaa myönnettäessä tulee ottaa huomioon sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan c kohta ja 4 artikla, mutta muuten sovelletaan ulkomaalaislain ja tutkija-opiskelijalain mainittuja säännöksiä.

Edellä mainitut edellytykset eivät systematiikaltaan merkittävästi poikkea voimassa olevasta ulkomaalaislainsäädännöstä. Merkittävimmät eroavaisuudet ovat, että perheenyhdistäminen ei ole sallittua sopimuksen perusteella työloimasopimuksen perusteella luvan saaneelle, oleskelulupa myönnetään kutakin perustetta kohden vain yhden kerran ja oleskelun kesto on rajattu enintään 12 kuukaudeksi myös työntöön ja harjoittelun perusteella sekä että oleskeluluvan hakijalta edellytetään sairausvakuutus. Ulkomaalaislain 5 luvussa ja tutkija-opiskelijalain 8 ja 8 a §:ssä ei säädetä sairausvakuutuksesta, eikä sitä edellytystä siksi ole perusteltua soveltaa sopimuksen mukaiseen työntekoon ja harjoitteluun. Jos sairausvakuutusedellytystä käytännössä sovellettaisiin näihin sopimuksen mukaisiin hakijoihin, he hakisivat tällöin luultavimmin oleskelulupaa ulkomaalaislain ja tutkija-opiskelijalain perusteella, jolloin he käytännössä välttäisivät tämän edellytyksen. Vaikka sopimus on tehty Suomen ja Kanadan välillä, ei se velvoita sen soveltamisalaan kuuluvia nuoria hakemaan sen perusteella toiseen maahan, vaikka sopimuksen 8 artiklan mukaan osapuolet mainostavat sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia joko itsenäisesti tai yhdessä.

Sopimuksen 5 artiklassa määrätään asiakirjojen myöntämisestä. Sen 1 kohdan mukaan osapuolet pyrkivät helpottamaan lupamenettelyjä. Sen 3 kohdan mukaan, jos kansallisesta maahanmuuttolainsäädännöstä ja -määräyksistä sekä yleiseen etuun, kansalliseen turvallisuuteen ja

kansanterveyteen liittyvistä seikoista ei muuta johdu, Suomi myöntää tilapäisen oleskeluluvan, jossa työntekoa ei ole sidottu yhteen työnantajaan. Ulkomaalaislain mukaan työntekoon perustuvia oleskelulupia ei sidota yhteen työnantajaan. Oleskelulupaharkinnassa huomioon otettavista yleisen edun, kansallisen turvallisuuden ja kansallisen terveyden osalta säädetään ulkomaalaislaissa ja tutkija-opiskelijalaissa.

Sopimuksen 6 artiklassa määrätään, että vaatimukset täyttäviin kansalaisiin, jotka saavat sopimuksen mukaisia etuja, sovelletaan vastaanottavan maan lakeja ja määräyksiä. Tämä koskee erityisesti työnormeja, kuten palkkoja, työoloja, työvakuutusetuksia sekä työterveyttä ja -turvallisuutta, joista säädetään mm. työsopimuslaissa (55/2001) ja työturvallisuuslaissa (738/2002). Osapuolet laativat palveluvaatimukset, joissa asetetaan etusijalle ohjelman eheys ja asiakaspalveluun perustuva ohjelman toteuttaminen. Tähän sisältyy hakemusten käsittely kohdullisessa ajassa, ohjelman tietojen ja vaatimusten helppo saatavuus sekä oikea-aikainen viestintä hakijoiden kanssa, joiden toimien keskiössä on Maahanmuuttoviraston toiminta.

Sopimuksen 7 artiklassa määrätään sopimuksen täytäntöönpanosta. Sen 1 kohdan mukaan osapuoli voi päättää kiintiöstä lupien myöntämiselle. Ulkomaalaislaissa, muussa maahanmuuttolainsäädännössä ja tätä sopimusta vastaavissa muissa valtiosopimuksissa ei ole Suomeen tulevien kolmannen maan kansalaisten osalta käytössä kiintiötä. Tämänkään sopimuksen kohdalla ei ole perusteltua ottaa käyttöön kiintiötä Suomeen sopimuksen perusteella hakeville kanadalaisille. Artiklan 2 kohdan mukaan osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvistä hallinnollisista menettelyistä ja ehdoista, mukaan lukien 3 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen taloudellisten vaatimukset. Artiklan 3 kohdassa määrätään, että osapuolet perustavat seurantakomitean, joka vastaa sopimuksen soveltamisesta ja seurannasta. Artiklan 4 kohdassa määrätään tilastointitietojen keräämisestä ja toimittamista vuorovastaisesti, ja 5 kohdassa yhteistyöstä, jos tulee ilmi, että sopimusta on väärinkäytetty.

Sopimuksen 8 artiklassa määrätään, että tietoja sopimuksesta ja menettelyistä tulee olla saatavilla erityisesti verkkosivustoilla ja sähköisesti. Osapuolet mainostavat sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia joko itsenäisesti tai yhdessä.

Sopimuksen 9 artiklassa määrätään sopimuksen voimaantulosta, muutoksista, riitojenratkaisusta, irtisanomisesta ja soveltamisen keskeyttämisestä. Osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun niiden sopimuksen voimaantulon edellyttämät valtiosisäiset menettelyt on toteutettu. Sopimus tulee voimaan viimeisen tiedonannon vastaanottamista seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä. Osapuolet voivat muuttaa sopimusta yhteisestä sopimuksesta vaihtamalla diplomaattinootteja. Muutokset tulevat voimaan diplomaattinoottien vaihdossa eriteltävien menettelyjen mukaisesti. Osapuolet ratkaisevat mahdolliset riidat tämän sopimuksen tulkinnasta diplomaattiteitse. Osapuoli voi milloin tahansa irtisanoa tai tilapäisesti keskeyttää sopimuksen soveltamisen kokonaan tai osittain antamalla toiselle osapuolelle tätä koskevan kirjallisen ilmoituksen diplomaattiteitse kolmekymmentä päivää aikaisemmin. Tämän sopimuksen irtisanominen tai soveltamisen keskeyttäminen ei vaikuta kansalaisiin, joille on myönnetty oleskelulupa, eikä kansalaisiin, jotka on jo hyväksytty tämän sopimuksen nojalla.

Sopimus on tehty kahtena suomen-, englannin- ja ranskan-kielisenä kappaleena, jonka jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

7 Voimaantulo

Sopimuksen 9 artiklan mukaan osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun niiden sopimuksen voimaantulon edellyttämät valtiosisäiset menettelyt on toteutettu, ja sopimus tulee

voimaan viimeisen tiedonannon vastaanottamista seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Ehdotetaan, että esitykseen sisältyvä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

8 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 59 § koskee kansainvälisten velvoitteiden voimaantuloa maakunnassa. Jos valtiosopimus sisältää määräyksen maakunnan toimivaltaan kuuluvassa asiassa, Ahvenanmaan maakuntapäivien on, jotta määräys tulisi voimaan maakunnassa, hyväksyttävä säädös, jolla määräys saatetaan voimaan. Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:ssä luetellaan asiat, joissa Ahvenanmaan maakunnalla on lainsäädäntövaltaa.

Suomen ja Kanadan välinen nuorten liikkuvuutta koskeva sopimus ei sisällä Ahvenanmaan toimivaltaan kuuluvia määräyksiä.

9 Toimeenpano ja seuranta

Sopimuksen toimeenpanoa on tarkoitus edistää yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön, ulkoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen, Suomen Kanadan suurlähetystön sekä Kanadan suurlähetystön kanssa.

Sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaan osapuolet ilmoittavat vuosittain diplomaattiteitse toiselle osapuolelle tämän vaatimukset täyttävien kansalaisten enimmäismäärän, joilla on oikeus saada tämän sopimuksen mukaisia etuja. Osapuoli voi päättää, että toisen osapuolen vaatimukset täyttävien kansalaisten määrä on rajoittamaton.

Sopimuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaan osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvistä hallinnollisista menettelyistä ja ehdoista, mukaan lukien 3 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen taloudellisten vaatimukset.

Sopimuksen 7 artiklan 3 kohdan mukaan osapuolet perustavat seurantakomitean, joka vastaa tämän sopimuksen soveltamisesta ja seurannasta. Seurantakomitea koostuu kunkin tämän sopimuksen täytäntöönpanosta vastaavien osapuolen viranomaisten edustajista. Sopimuksen soveltamista ja sopimuksen velvoitteiden toteutumista on lisäksi tarkoitus seurata työ- ja elinkeinoministeriön sijoitetun ulkomaalaisten työntekijöiden ja yrittäjien oleskelulupa-asioiden neuvottelukunnassa. Vastaavalla tavalla on todettu myös Japania koskevan työloimasopimusta koskevassa hallituksen esityksessä (HE 206/2022 vp). Neuvottelukunnasta ja sen tehtävistä on säädetty ulkomaalaislain 211 §:ssä.

10 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen.

Valtiosopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan lainsäädännön alaan, 1) jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, 2) jos määräys muutoin koskee yk-

silön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, 3) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, 4) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai 5) siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (esim. PeVL 11/2000 vp ja 2/2000 vp).

Suomen tasavallan ja Kanadan välisen nuorison liikkuvuutta koskevan sopimuksen määräyksistä kuuluvat lainsäädännön alaan 2–6 artiklat, joissa määrätään Suomen tasavaltaa koskevista velvoitteista.

Sopimuksen 2 artiklassa määrätään, keihin sopimusta sovelletaan. Sopimus ei ole soveltamisalaltaan yleinen kolmannen maan kansalaisia koskeva, kuten ulkomaalaislainsäädäntö on, vaan kahdenvälisesti sopimusvaltioiden kansalaisiin sovellettava sopimus. Lisäksi siinä määrätään luokat, joiden perusteella maahantulo sallitaan. Artiklan a kohta vastaa perinteistä työlomajärjestelyä, jota koskeva oleskelulupa myönnetään tutkija-opiskelijalain 9 a §:n perusteella. Artiklan b ja c kohta koskevat työntekoa, josta säädetään ulkomaalaislain 5 luvussa, ja harjoittelua, josta säädetään tutkija-opiskelijalain 8 ja 8 a §:ssä, joiden perusteella oleskelulupa myönnetään myös sopimusta sovellettaessa. Tämä on hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun kannalta perusteltua muihin vastaavia lupia hakeviin verrattuna tilanteessa, jossa sopimusta ei sovelleta.

Sopimuksen 3 artiklan 1 kohdassa määrätään vaatimuksista, jotka hakijan tulee täyttää saadakseen sopimuksen mukaisen perusteen oleskella toisen sopimuspuolen valtiossa. Siinä määrätään hakemuksen tekemisestä, josta säädetään ulkomaalaislain 60 §:ssä. Lisäksi siinä määrätään matkustusasiakirjavaatimuksesta, josta säädetään saman lain 35 §:ssä, ja työnteko-oikeudesta, josta säädetään tutkija-opiskelijalain 14 §:ssä. Lisäksi artiklassa määrätään toimeentuloedellytyksestä ja sairausvakuutusedellytyksestä.

Sopimuksen 3 artiklan 2 kohdassa määrätään, etteivät hakijan mukana olevat huollettavat ole oikeutettuja saamaan sopimuksen mukaisia etuja, vaan heillä tulee olla oma itsenäinen peruste saapua ja oleskella maassa. Tällaisista perusteista säädetään ulkomaalaislainsäädännössä.

Sopimuksen 4 artiklassa määrätään oleskelun kestosta ja rajoituksesta saada sopimuksen mukainen peruste oleskelulle kerran. Myönnettävän oleskeluluvan voimassaoloajasta säädetään lupaperusteesta riippuen ulkomaalaislain 53 §:ssä ja tutkija-opiskelijalain 8, 8 a ja 9 a §:ssä. Ulkomaalaislainsäädännössä ei ole yleistä rajoitetta hakea samaa lupaa uudelleen ja esimerkiksi harjoittelun ja työharjoittelun perusteella oleskelulupa voidaan myöntää enintään 18 kuukauden ajaksi.

Sopimuksen 5 artiklassa määrätään asiakirjojen myöntämisestä. Sen 3 kohdassa määrätään Suomen osalta, jos ei kansallisesta sääntelystä yleisen edun, yleisen järjestyksen, kansallisen turvallisuuden ja kansanterveyden osalta muuta johdu, oleskeluluvan myöntämisestä. Ulkomaalaislain 36 §:ssä säädetään yleisistä edellytyksistä oleskeluluvan myöntämiseksi ja tutkija-opiskelijalain 11 §:ssä säädetään hakemuksen hylkäämisestä.

Sopimuksen 6 artiklassa määrätään yleisistä määräyksistä. Artiklan 1 kohdan mukaan vaatimukset täyttyviin kansalaisiin, jotka saavat sopimuksen mukaisia etuja, sovelletaan vastaanottavan maan lakeja ja määräyksiä koskien erityisesti työnormeja, kuten palkkoja, työoloja, työvakuutusetuuksia sekä työterveyttä ja -turvallisuutta. Suomessa nämä kuuluvat muun muassa työsopimuslain ja työturvallisuuslain alaan.

Sopimuksella on liittymäkohta perustuslain 9 §:ään. Perustuslain 9 §:n 4 momentin mukaan ulkomaalaisen oikeudesta tulla Suomeen ja oleskella maassa säädetään lailla. Säännöksen lähtökohtana on perusoikeusuudistuksen esitöiden (HE 309/1993 vp) mukaan kansainvälisen oikeuden voimassa oleva pääsääntö, jonka mukaan ulkomaalaisilla ei ole yleisesti oikeutta asettua toiseen maahan. Siksi ulkomaalaisen oikeudesta tulla Suomeen ja oleskella täällä on säädettävä lailla. Lain sisällön tulee vastata Suomen kansainvälisiä velvoitteita.

Edellä mainitut seikat ilmenevät myös eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausunnosta PeVL 23/1998 vp.

Perustuslain 94 §:ssä on kyse tosiasiallisesti siitä, että eduskunta hyväksyessään valtiosopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen antaa suostumuksensa sille, että tasavallan presidentti tai valtioneuvosto päättää velvoitteeseen sitoutumisesta.

Sopimus sisältää edellä esitetyn mukaisesti lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, jotka vaativat eduskunnan hyväksynnän. Sopimus ei kuitenkaan sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Koska sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänen enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamislainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamislaiksi tavallisen lain säätämismenettelyssä.

1. ponsi

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että eduskunta hyväksyisi nuorten liikkuvuudesta Suomen tasavallan ja Kanadan välillä Helsingissä 31.3.2023 tehdyn sopimuksen.

2. ponsi

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

nuorten liikkuvuudesta Kanadan kanssa tehdystä sopimuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Nuorten liikkuvuudesta Suomen tasavallan ja Kanadan välillä Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 2023 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 9.11.2023

Pääministeri

Petteri Orpo

Työministeri Arto Satonen

**SUOMEN TASAVALLAN JA KANADAN
VÄLINEN SOPIMUS NUORTEN LIIK-
KUVUUDESTA**

**AGREEMENT BETWEEN THE REPUB-
LIC OF FINLAND AND CANADA CON-
CERNING YOUTH MOBILITY**

SUOMEN TASAVALLA JA KANADA,
jäljempänä ”osapuolet”, jotka

THE REPUBLIC OF FINLAND AND
CANADA, hereinafter referred to as the
“Parties”,

HALUAVAT edistää läheisiä keskinäisiä
suhteitaan,

DESIRING to foster close relations be-
tween them;

PYRKIVÄT edistämään ja helpottamaan
nuorten mahdollisuuksia saada parempi käsi-
tys toisen osapuolen kulttuurista, yhteiskun-
nasta ja kielistä matkustamalla, työskentele-
mällä ja hankkimalla elämäkokemusta ul-
komailta,

INTENDING to promote and facilitate ac-
cess to opportunities that enable youth to gain
a better understanding of the other Party’s
culture, society, and languages through a
travel, work, and life experience abroad;

PYRKIVÄT takaamaan vastavuoroisuu-
den varmistamalla, että kansalaiset saavat ta-
savertaisesti etuja tästä sopimuksesta sekä
tarjotuista erityyppisistä ja -laatuista mah-
dollisuuksista,

INTENDING to ensure reciprocity by en-
suring their respective citizens benefit
equally from this Agreement, as well as from
the type and quality of opportunities af-
forded;

OVAT VAKUUTTUNEITA nuorisovaihi-
don helpottamisen hyödykkyydestä,

CONVINCED of the value of facilitating
youth exchanges;

OVAT SOPINEET seuraavaa:

HAVE AGREED as follows:

1 ARTIKLA

ARTICLE 1

Tarkoitus

Purpose

Tämän sopimuksen tarkoituksena on
(a) määritellä Suomen ja Kanadan kansa-
laiset, jotka voivat saada tämän sopimuksen
mukaisia etuja;

The purpose of this Agreement is to:
(a) define the Finnish and Canadian citi-
zens who can benefit from this Agreement;

(b) yksinkertaistaa ja helpottaa hallinnolli-
sia menettelyjä, joita sovelletaan, kun toisen
osapuolen kansalaiset aikovat saapua toisen
osapuolen alueelle tilapäistä oleskelua, mat-
kustamista ja työskentelyä varten;

(b) simplify and facilitate administrative
procedures applicable when citizens of one
Party intend to enter, stay, travel, and work
temporarily in the other Party’s territory;

(c) varmistaa vastavuoroiset ehdot, jotta
osapuolten kansalaiset saavat tasavertaisesti
etuja tästä sopimuksesta; ja

(c) ensure reciprocal conditions so that citi-
zens of the Parties benefit equally from this
Agreement; and

(d) varmistaa jatkuva yhteistyö ja tietojen
jakaminen osapuolten välillä, jotta tämä sopi-
mus voidaan panna onnistuneesti täytäntöön.
Osapuolet eivät jaa henkilötietoja (eli tunnis-
tettavissa olevaan henkilöön liittyviä tietoja)
tämän sopimuksen nojalla.

(d) ensure ongoing collaboration and infor-
mation sharing between the Parties for the
successful implementation of this Agree-
ment. The Parties shall not share personal in-
formation (namely information about an
identifiable individual) under this Agree-
ment.

2 ARTIKLA

Kansalaisryhmät, joihin sopimusta voidaan soveltaa

Tätä sopimusta voidaan soveltaa Suomen tasavallan tai Kanadan kansalaiseen, jos hän kuuluu johonkin seuraavista luokista:

(a) kansalaiset, jotka aikovat matkustaa vastaanottavassa maassa (eli sen osapuolen maassa, jonka kansalaisia he eivät ole) ja hankkia tilapäisen työn taloudellisten resurssien täydentämistä varten;

(b) kansalaiset, mukaan lukien äskettäin keskiasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneet kansalaiset, jotka aikovat hankkia työkoekemusta vastaanottavassa maassa ennalta järjestetyn työsopimuksen mukaisesti urakehityksensä tueksi tai edellisen koulutusalaansa mukaisesti; ja

(c) keskiasteen jälkeiseen oppilaitokseen rekisteröityneet opiskelijat, jotka aikovat suorittaa vastaanottavassa maassa opinto-ohjelmassaan vaaditun ja koulutusalaansa liittyvän ennalta järjestetyn harjoittelun.

3 ARTIKLA

Vaatimukset

1. Suomen tasavallan tai Kanadan kansalainen voi saada sopimuksen mukaisia etuja, jos hän täyttää seuraavat vaatimukset:

(a) hän toimittaa täydellisen henkilökohtaisen hakemuksen vastaanottavalle maalle;

(b) hänellä on Suomen tai Kanadan passi, jonka voimassaolopäivä ylittää odotetun oleskeluajan vastaanottavassa maassa;

(c) hän on 18-35-vuotias sinä päivänä, jolloin vastaanottava osapuoli vastaanottaa hakemuksen;

(d) hän maksaa mahdolliset maksut;

(e) hänellä on maastapoistumislippu ennen saapumistaan vastaanottavaan maahan tai riittävät taloudelliset resurssit tällaisen lipun ostamista varten;

ARTICLE 2

Categories of Eligible Citizens

A citizen of the Republic of Finland or Canada is eligible to benefit from this Agreement if that citizen falls under one of the following categories:

(a) citizens who intend to travel in the host country (the country of the Party of which they are not citizens) and obtain temporary employment to supplement their financial resources;

(b) citizens, including recent post-secondary graduates, who intend to obtain work experience in the host country under a pre-arranged contract of employment in support of their career development or that aligns with their previous field of study; and

(c) registered students of a post-secondary institution who intend to complete a pre-arranged work placement related to their field of study in the host country, as a requirement of their academic curriculum.

ARTICLE 3

Qualifying Requirements

1. A citizen of the Republic of Finland or Canada qualifies to benefit from this Agreement if the citizen meets the following requirements:

(a) submit a complete individual application to the host country;

(b) hold a Finnish or Canadian passport with a validity date exceeding the expected period of stay in the host country;

(c) be from 18 to 35 years old, inclusive, on the date that the application is received by the host Party;

(d) pay the applicable fees;

(e) have a departure ticket before arriving in the host country or sufficient financial resources to purchase the ticket;

(f) hänellä on todistetusti riittävät ja kohtuulliset taloudelliset resurssit, jotka kattavat hänen oleskelunsa alussa vastaanottavassa maassa aiheutuvat kustannukset;

(g) hän hankkii koko hyväksytyin oleskelun keston ajaksi myös sairaalahoidon ja kotiuttamisen kattavan sairausvakuutuksen ennen saapumistaan vastaanottavaan maahan;

(h) hän toimittaa osallistumisluokasta ja taupuksesta riippuen

(i) ilmoituksen, jonka mukaan hänen aikomuksenaan on matkustaa vastaanottavaan maahan ja työskennellä tilapäisesti taloudellisten resurssiensa täydentämistä varten;

(ii) asiakirjat, jotka osoittavat, että hän on saanut vastaanottavassa maassa ennalta järjestetyn työsopimuksen urakehityksensä tueksi tai edellisen koulutusalaansa mukaisesti;

(iii) asiakirjat, jotka osoittavat, että hän on rekisteröitynyt keskiasteen jälkeiseen oppilaitokseen ja että hän on saanut vastaanottavasta maasta opinto-ohjelmassaan vaaditun ja koulutusalaansa liittyvän ennalta järjestetyn harjoittelupaikan; ja

(i) hän täyttää muut kuin a–h alakohdassa määrätyt Suomen ja Kanadan maahanmuuttolainsäädännön ja määräysten vaatimukset, mukaan lukien käsiteltäväksi ottamisen edellytykset.

2. Vaatimukset täyttävien kansalaisten mukana olevat huollettavat eivät ole oikeutettuja saamaan sopimuksen mukaisia etuja 1 kohdan nojalla. Huollettavien on hankittava oma laillinen oikeutensa saapua maahan ja oleskella Suomen tasavallassa ja Kanadassa.

4 ARTIKLA

Vaatimukset täyttävien kansalaisten osallistumisen kesto

1. Tämän sopimuksen vaatimukset täyttävä kansalainen, joka kuuluu kansalaisryhmään, johon tätä sopimusta voidaan soveltaa, voi saada sopimuksen mukaisia etuja enintään yhden hyväksytyin osallistumisen verran jokaista 2 artiklassa määriteltyä luokkaa kohti. Kunkin oleskelun hyväksytty kesto osallistumista kohti saa olla enintään 12 kuukautta.

2. Jokaista osallistumista varten on toimitettava erillinen hakemus.

(f) have proof of sufficient and reasonable financial resources to cover the expenses involved at the beginning of their stay in the host country;

(g) purchase health care insurance, including hospitalization and repatriation, for the entire authorized period of stay prior to arriving in the host country;

(h) provide, depending on the category of participation, as the case may be:

(i) a declaration that their intention is to travel in the host country and work temporarily to supplement their financial resources,

(ii) documentation proving that they have obtained a pre-arranged contract of employment in the host country in support of their career development or that aligns with their previous field of study,

(iii) documentation proving that they are registered at a post-secondary institution and that they have obtained a pre-arranged work placement related to their field of study in the host country, as a requirement of their academic curriculum; and

(i) satisfy any other relevant requirements of Finnish and Canadian immigration legislation, and regulations, including admissibility, other than those set out in subparagraphs (a) to (h).

2. The dependents accompanying qualified citizens are not entitled to benefit from this Agreement pursuant to paragraph 1. Dependents must obtain their own legal status for entry and stay into the Republic of Finland and Canada.

ARTICLE 4

Length of Participation for Qualified Citizens

1. An eligible citizen who qualifies to benefit from this Agreement may benefit from this Agreement on a maximum of one (1) authorized participation under each category of participation set out in Article 2. The authorized period of stay under each participation must not exceed twelve (12) months.

2. A separate application must be submitted for each participation.

5 ARTIKLA

Asiakirjojen myöntäminen

1. Kumpikin osapuoli pyrkii parhaansa mukaan helpottamaan menettelyjä, joiden avulla toisen osapuolen vaatimukset täyttävät kansalaiset voivat saapua osapuolen alueelle ja oleskella siellä tilapäisesti.

2. Jollei sovellettavasta maahanmuuttolainsäädännöstä ja määräyksistä sekä yleiseen etuun, yleiseen järjestykseen, kansalliseen turvallisuuteen ja kansanterveyteen liittyvistä näkökohdista muuta johdu,

(a) Kanada myöntää vaatimukset täyttävälle Suomen kansalaiselle hyväksymiskirjeen ja tarvittaessa tilapäisen oleskeluluvan. Jos määräyksessä niin edellytetään, Kanada myöntää sähköisen matkustusluvan (eTA). Hyväksymiskirjeen on

(i) helpotettava työluvan myöntämistä, kun vaatimukset täyttävät Suomen kansalaiset saapuvat Kanadan rajatarkastusasemalle;

(ii) oltava voimassa enintään kaksitoista (12) kuukautta;

(iii) ilmoitettava hyväksytty oleskelun kesto; ja

(iv) täsmennettävä 2 artiklassa määritelty oleskeluluokka;

(b) Kanada myöntää vaatimukset täyttävälle Suomen kansalaiselle, jolla on Kanadaan saapuessaan voimassa oleva hyväksymiskirje, koko hyväksytyn oleskelun keston ajan voimassa olevan työluvan, jos kyseinen henkilö täyttää Kanadan maahanmuuttolainsäädännön ja määräysten vaatimukset sekä mahdolliset maahanmuuttovirkailijan harkintavallan käytöstä johtuvat ehdot. Edellä olevan 2 artiklan b tai c kohdan soveltamisalaan kuuluville kansalaisille myönnetty työluvut ovat työnantajakohtaisia 3 artiklan 1 kohdan h alakohdan ii ja iii alakohdan nojalla annettujen asiakirjojen mukaisesti, ja 2 artiklan a kohdan soveltamisalaan kuuluville kansalaisille myönnetty työluvut eivät ole työnantajakohtaisia;

(c) Kanada varmistaa, että hyväksymiskirjeen myöntävät Kanadan virkailijat, joille hakemus on toimitettu.

ARTICLE 5

Issuance of Documents

1. Each Party shall use its best efforts to facilitate the procedures for qualified citizens of the other Party to enter and remain temporarily in its territory.

2. Subject to applicable immigration legislation and regulations as well as considerations related to public interest, public order, national security, and public health:

(a) Canada shall issue to qualified Finnish citizens, a letter of introduction and, if applicable, a temporary resident visa. If so required by regulation, Canada shall issue an electronic Travel Authorization (eTA). The letter of introduction must:

(i) facilitate work permit issuance upon qualified Finnish citizens' arrival at a Canadian port of entry,

(ii) be valid for a maximum of twelve (12) months,

(iii) indicate the authorized period of stay, and

(iv) specify the category for the stay, as defined in Article 2;

(b) Canada shall issue to qualified Finnish citizens who hold a valid letter of introduction, upon their arrival in Canada, a work permit valid for the entire authorized period of stay, provided that they satisfy Canadian immigration legislation and regulations and any condition resulting from the exercise of an immigration officer's discretionary authority. The work permits issued to citizens falling under Article 2 (b) or 2 (c) are employer specific in accordance with documentation provided under Article 3.1 (h) (ii) and (iii), and work permits issued to citizens falling under Article 2 (a) are not employer-specific;

(c) Canada shall ensure that the letter of introduction is issued by the Canadian officials to whom the application is submitted.

3. Jollei sovellettavasta maahanmuuttolainsäädännöstä ja määräyksistä sekä yleiseen etuun, yleiseen järjestykseen, kansalliseen turvallisuuteen ja kansanterveyteen liittyvistä näkökohdista muuta johdu,

(a) Suomen tasavalta myöntää vaatimukset täyttävälle Kanadan kansalaisille tilapäisen oleskeluluvan. Suomen tasavalta myöntää oleskelulupakortin, joka sisältää kansalaisten biometriset tiedot ja kasvokuvan ja joka

(i) on voimassa enintään kaksitoista (12) kuukautta;

(ii) ilmoittaa hyväksytyn oleskelun keston;

(iii) täsmentää 2 artiklassa määritellyn oleskeluluokan; ja

(iv) ilmoittaa työnteko-oikeuden;

(b) Suomen tasavalta myöntää oleskeluluvat vaatimukset täyttävälle Kanadan kansalaisille, kun henkilöt täyttävät Suomen maahanmuuttolainsäädännön ja määräysten vaatimukset. Oleskeluluvat, jotka myönnetään 2 artiklan a kohdan, b kohdan tai c kohdan soveltamisalaan kuuluville kansalaisille eivät ole työnantajakohtaisia.

6 ARTIKLA

Yleiset määräykset

1. Vaatimukset täyttäviin kansalaisiin, jotka saavat sopimuksen mukaisia etuja, sovelletaan vastaanottavan maan lakeja ja määräyksiä. Tämä koskee erityisesti työnormeja, kuten palkkoja, työoloja, työvakuutusetuksia sekä työterveyttä ja turvallisuutta. Kanadan tapauksessa työnormeja koskevat lait ja määräykset kuuluvat ensisijaisesti provinsien ja territorioiden lainkäyttövaltaan.

2. Osapuolet laativat palveluvaatimukset, joissa asetetaan etusijalle ohjelman eheys ja asiakaspalveluun perustuva ohjelman toteuttaminen. Tähän sisältyy hakemusten käsittely kohtuullisessa ajassa, ohjelman tietojen ja vaatimusten helppo saatavuus sekä oikea-aikainen viestintä hakijoiden kanssa.

7 ARTIKLA

Sopimuksen täytäntöönpano

3. Subject to applicable immigration legislation and regulations, as well as considerations related to public interest, public order, national security and public health:

(a) The Republic of Finland shall issue to qualified Canadian citizens a temporary residence permit. The Republic of Finland shall issue a residence permit card, which must include citizens' biometric information and facial picture, and must:

(i) be valid for a maximum of twelve (12) months,

(ii) indicate the authorized period of stay,

(iii) specify the category for the stay, as defined in Article 2, and

(iv) indicate the right to work;

(b) The Republic of Finland shall issue the residence permits to qualified Canadian citizens when they satisfy Finnish immigration legislation and regulations. The residence permits issued to citizens falling under Article 2 (a), 2 (b) or 2 (c) are not employer-specific.

ARTICLE 6

General Provisions

1. Qualified citizens who are benefiting from this Agreement are subject to the host country's laws and regulations, particularly with regard to employment standards, including wages, working conditions, employment insurance benefits, and occupational health and safety. In the case of Canada, the laws and regulations relating to employment standards primarily fall within the jurisdiction of the provinces and territories.

2. The Parties shall develop service standards that prioritize program integrity and client service based-program delivery. This includes processing applications within a reasonable timeframe, providing easy access to program information and requirements, and timely communication with applicants.

ARTICLE 7

Implementation of the Agreement

1. Osapuolet ilmoittavat vuosittain diplomaattiteitse toiselle osapuolelle tämän vaatimukset täyttävien kansalaisten enimmäismäärän, joilla on oikeus saada tämän sopimuksen mukaisia etuja. Osapuoli voi päättää, että toisen osapuolen vaatimukset täyttävien kansalaisten määrä on rajoittamaton.

2. Osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvistä hallinnollisista menettelyistä ja ehdoista, mukaan lukien 3 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettua taloudellisia vaatimuksia.

3. Osapuolet perustavat seurantakomitean, joka vastaa tämän sopimuksen soveltamisesta ja seurannasta. Seurantakomitea koostuu kunkin tämän sopimuksen täytäntöönpanosta vastaavien osapuolen viranomaisten edustajista.

4. Kumpikin osapuoli tallentaa tilastotietoja tämän sopimuksen mukaisia etuja saavan toisen osapuolen kansalaisten määrästä ja kootut tiedot iästä ja sukupuolesta. Kumpikin osapuoli toimittaa nämä tilastotiedot ja tiedot toiselle osapuolelle hyvissä ajoin vuosittain ja pyynnön perusteella tämän sopimuksen voimaantulopäivästä alkaen.

5. Osapuolet ilmoittavat toisilleen välittömästi huolenaiheistaan, jos käy ilmi, että sopimusta on väärinkäytetty, ja tekevät yhteistyötä ongelman ratkaisemiseksi.

8 ARTIKLA

Tiedotus ja mainostaminen

1. Osapuolet asettavat saataville erityisesti verkkosivustoillaan kaikki tätä sopimusta koskevat tiedot, mukaan lukien kaikki tiedot, jotka koskevat oleskeluoikeuden hakemista varten edellytettviä vaiheita. Osapuolet varmistavat, että kaikki hakemukseen tarvittavat asiakirjat ovat sähköisesti saatavilla.

2. Osapuolet mainostavat joko itsenäisesti tai yhteistyössä Suomen ja Kanadan kansalaisille tämän sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia.

9 ARTIKLA

1. On an annual basis, each Party shall notify the other Party, through diplomatic channels, of the maximum number of the other Party's qualified citizens who will be permitted to benefit from this Agreement. A Party may decide that the maximum number of the other Party's qualified citizens will be unlimited.

2. The Parties shall notify each other, through diplomatic channels, of the administrative procedures and conditions, including financial requirements referred to in Article 3.1 (f), related to the implementation of this Agreement.

3. The Parties shall establish a follow-up committee responsible for applying and monitoring this Agreement. This follow-up committee is composed of representatives of the governmental authorities of each Party responsible for the implementation of this Agreement.

4. Each Party shall record statistics on the number of the other Party's citizens that benefit from this Agreement, as well as aggregate data for age and gender. Each Party shall provide these statistics and data to the other Party on an annual basis and on request in a timely fashion from the date this Agreement enters into force.

5. The Parties shall notify each other immediately of their concerns if program abuse becomes apparent, and shall work together to resolve the problem.

ARTICLE 8

Information and Promotion

1. The Parties shall make available, particularly on their respective Internet sites, all information concerning this Agreement, including any information concerning the steps required to apply for a stay. The Parties shall ensure that all documents required for the application are electronically accessible.

2. The Parties shall promote, either independently or in collaboration, to Finnish and Canadian citizens the opportunities afforded to them under this Agreement.

ARTICLE 9

Voimaantulo, muutokset, riitojenratkaisu, irtisanominen ja soveltamisen keskeyttäminen

1. Osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun niiden tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät valtiosisäiset menettelyt on toteutettu.

2. Tämä sopimus tulee voimaan 1 kohdassa tarkoitetun viimeisen tiedonannon vastaanottamista seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

3. Osapuolet voivat muuttaa tätä sopimusta yhteisestä sopimuksesta vaihtamalla diplomaattinootteja. Muutokset tulevat voimaan diplomaattinoottien vaihdossa eriteltävien menettelyjen mukaisesti.

4. Osapuolet ratkaisevat mahdolliset riidat tämän sopimuksen tulkinnasta diplomaattiteitse.

5. Osapuoli voi milloin tahansa irtisanoa tai tilapäisesti keskeyttää tämän sopimuksen soveltamisen kokonaan tai osittain antamalla toiselle osapuolelle tätä koskevan kirjallisen ilmoituksen diplomaattiteitse kolmekymmentä päivää aikaisemmin. Tämän sopimuksen irtisanominen tai soveltamisen keskeyttäminen ei vaikuta kansalaisiin, joilla on hallussaan 5 artiklan nojalla myönnetty asiakirja, eikä kansalaisiin, jotka on jo hyväksytty tämän sopimuksen nojalla.

TÄMÄN VAKUUDEKSI hallitustensa asianmukaisesti valtuuttamat allekirjoittaneet ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

TEHTY kahtena kappaleena Helsingissä, tänä 31. päivänä maaliskuuta 2023 suomen, englannin ja ranskan kielellä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen.

SUOMEN TASAVALLAN
PUOLESTA

KANADAN PUOLESTA

Entry into Force, Amendments, Dispute Settlement, Termination and Suspension

1. The Parties shall notify each other, through diplomatic channels, of the completion of the internal procedures required for the entry into force of this Agreement.

2. This Agreement enters into force on the first day of the second month following the receipt of the last notification referred to in paragraph 1.

3. The Parties may amend this Agreement by mutual consent through an exchange of diplomatic notes. The amendments shall enter into force according to the procedures to be specified in the exchange of diplomatic notes.

4. Any dispute regarding the interpretation of this Agreement shall be resolved by the Parties through diplomatic channels.

5. A Party may at any time terminate or temporarily suspend all or part of this Agreement by giving to the other Party a thirty-day notice in writing to that effect through diplomatic channels. The termination or suspension of this Agreement does not affect citizens who hold any document issued pursuant to Article 5 or citizens already admitted under this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Helsinki, this 31st day of March 2023, in the Finnish, English and French languages, each version being equally authentic.

FOR THE REPUBLIC
OF FINLAND

FOR CANADA